

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

НН інститут культури і мистецтв

Кафедра хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Читання партитур

галузь знань 02 Культура і мистецтво

спеціальність 025 Музичне мистецтво

освітня-програма/програми Музичне мистецтво

мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією
НН інституту культури і мистецтв
«31» серпня 2020 р.
Голова

О.Ф. Руденко

Суми 2020

Розробник: Петренко Марина Борисівна, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри хорового диригування, вокалу та методики
музичного навчання

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хорового
диригування, вокалу та методики музичного навчання

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

І.П. Заболотний, професор, заслужений діяч мистецтв України

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Другий (магістр)	вибіркова	
		Рік підготовки:	
1 й		1 й	
Семестр			
2 й		2 й	
Лекції			
Практичні, семінарські			
46 год.		10 год.	
Лабораторні			
Самостійна робота			
100 год.		138 год.	
Консультації:			
4 год.		2 год.	
Загальна кількість годин - 150		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Читання партитур» займає вагоме місце у номенклатурі вибіркового предметів освітньої програми підготовки магістрів музичного мистецтва. Метою зазначеної дисципліни є теоретико-практична підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності як артистів хору та керівників хорових колективів; озброєння їх методичними засадами опанування хорової партитури будь-якого виду, здатністю до глибокого осмислення і освоєння художньо-образного змісту вокально-хорових творів, формування вмінь високомайстерного відтворення на фортепіано різних видів хорових партитур та матеріалу для розспівування хору, вмінь спрощення фактури хорових зразків, здатності до їх транспонування та читання з аркуша.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Читання партитур» забезпечує оволодіння інтегральною компетенцією, а також загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво»: ЗК 3 – здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; ЗК 4 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 5 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК 6 – здатність генерувати нові ідеї (креативність); ФК 1 – здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції; ФК 4 – здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності; ФК 7 – здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету; ФК 8 – здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу; ФК 9 – здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської діяльності.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Опанування навчальної дисципліни «Читання партитур» повинно базуватись на знаннях, уміннях і навичках, отриманих на таких раніше вивчених дисциплінах: «Фах», «Хорознавство», «Хорове аранжування», «Хоровий клас», «Оркестровий клас», «Фортепіано», «Постановка голосу», «Аналіз музичних форм», «Історія світової музики», «Історія виконавства», «Основи виконавської інтерпретації». Дисципліна «Читання партитур» слугує важливим підґрунтям для успішної практичної виконавської діяльності диригента хору.

3. Результати навчання за дисципліною

Результати навчання за дисципліною «Читання партитур» передбачають оволодіння навичками роботи майбутнього диригента хору з вокально-інструментальним репертуаром, а також специфікою взаємодії у ансамблевому виконавстві. Опанування дисципліни забезпечує також уміння: розкривати художньо-образний зміст вокально-хорових творів, майстерно відтворювати на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) різні види хорових партитур, відтворювати специфіку хорового звучання на фортепіано, здійснювати вербальне повідомлення, поєднувати хорову партитуру з фортепіанним супроводом і партією соліста, спрощувати фактуру хорового твору, читати з аркуша та транспонувати хорові партитури, виконувати на фортепіано хоровий твір з супроводом (хорову партитуру даного твору без супроводу, хорову партитуру в поєднанні з інструментальним супроводом, хорову партитуру з супроводом концертмейстера, одночасно грати партитуру і співати будь-яку хорову партію, добирати акомпанемент до розспівок.

Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво» передбачає такі програмні результати вивчення дисципліни «Читання партитур»:

<p>Знання: специфіки ансамблевого музикування, засобів ансамблево-виконавського узгодження, закономірностей забезпечення виконавського узгодження у процесі хороуправління.</p> <p>Уміння: забезпечувати виконавське узгодження зі співвиконавцями (хоровим колективом, концертмейстером).</p>	ПРН 2	<p>Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.</p>
<p>Знання: особливостей створення виконавської концепції хорових (вокально-інструментальних) творів різних стилів і жанрів.</p> <p>Уміння: створювати та продукувати особисту інтерпретаційну версію хорового (вокально-інструментального) твору, відтворювати специфіку його звучання на фортепіано.</p>	ПРН 5	<p>Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.</p>
<p>Знання: специфічної термінології та основних понять і категорій музичного мистецтва.</p> <p>Уміння: здійснювати вербальне повідомлення, надавати еквівалентні словесно-мовні характеристики для вираження образного змісту хорової (вокально-інструментальної) музики.</p>	ПРН 7	<p>Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p>

Комунікація: застосування термінології музичного мистецтва у процесі комунікації.		
<p>Знання: сутності музичного мистецтва; мистецьких цінностей, естетичних ідеалів та концептів національної свідомості.</p> <p>Уміння: зберігати та примножувати засобами хорового (вокально-інструментального) мистецтва естетичні цінності та ідеали, гуманістичну мораль та національну свідомість.</p>	ПРН 12	Здатність розвивати у суспільстві засобами музичного мистецтва загальнолюдські та мистецькі цінності, демократичні та естетичні ідеали, гуманістичну мораль та національну свідомість.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Зміст курсу засвоєно повністю. Студент виявляє спроможність якісно здійснювати різновиди аналізу хорових і вокально-інструментальних творів, здатність високомайстерного відтворення специфіки хорового звучання на фортепіано, спроможність до досконалого високомайстерного матеріально-звукового втілення власної виконавської концепції хорового твору одночасно зі співом будь-якої хорової партії, вміння вільного виконання незнайомого хорового твору без попередньої підготовки та у транспорті, здатність вміло поєднувати акомпанемент із сольною партією або хоровою партитурою, спроможність художньо виправдано спрощувати фактуру хорових та вокально-інструментальних зразків. Демонструє повноту і дієвість мистецько-професійного тезаурусу. Виявляє активність на заняттях.
82 – 89	Зміст курсу засвоєно. Студент виявляє спроможність здійснювати різновиди аналізу хорових і вокально-інструментальних творів, але не достатньо повно здійснює виконавський аналіз. Виявляє здатність до впевненого відтворення специфіки хорового звучання на фортепіано, спроможність до майстерного матеріально-звукового втілення власної виконавської концепції хорового твору одночасно зі співом будь-якої хорової партії. Студент з невеликими похибками виконує незнайомий хоровий твір без попередньої підготовки та у транспорті, досить вдало поєднує акомпанемент із сольною партією або хоровою партитурою, не завжди художньо виправдано спрощує фактуру хорових та вокально-інструментальних зразків. Має достатній обсяг професійних знань. Є досить активним на заняттях.
74 – 81	Зміст курсу здебільшого засвоєно. Студент виявляє часткову

	<p>спроможність здійснювати всі різновиди аналізу хорових і вокально-інструментальних творів та відтворювати специфіку хорового звучання на фортепіано, посередню здатність до матеріально-звукового втілення власної виконавської концепції хорового твору одночасно зі співом будь-якої хорової партії. Має утруднення у виконанні незнайомого хорового твору без попередньої підготовки та у транспорті. Демонструє не завжди вдале спрощення фактури партитур, має посередньою сформований фонд знань. Не завжди є активним на заняттях.</p>
64 – 73	<p>Зміст курсу засвоєно частково. Студент має труднощі у здійсненні всіх різновидів аналізу хорових і вокально-інструментальних творів, збіднено відтворює барви хорового звучання на фортепіано, має утруднення у продукуванні хорового твору одночасно зі співом будь-якої хорової партії, виявляє неспроможність до створення власної виконавської концепції хорового твору та фрагментарність спеціального фонду знань. Переважає копіювання дій викладача, виконання із значними похибками незнайомого хорового твору без попередньої підготовки та у транспорті. Студент має утруднення у визначенні способу поєднання супроводу із сольною партією або хоровою партитурою, частково володіє способами спрощення фактури партитур, здебільшого пасивний на заняттях.</p>
60 – 63	<p>Зміст курсу засвоєно фрагментарно. Спостерігається слабе володіння здатністю здійснювати різновиди аналізу хорових і вокально-інструментальних творів та відтворювати барви хорового звучання на фортепіано. Студент має значні труднощі у продукуванні хорового твору одночасно зі співом будь-якої хорової партії, майже не спроможний відтворити партитури з аркуша та у транспорті. Спостерігаються значні утруднення у визначенні студентом способу поєднання супроводу із сольною партією або хоровою партитурою. Майже не володіє способами спрощення фактури музичних зразків. Мистецько-професійний тезаурус обмежений. Пасивний і безініціативний на заняттях.</p>
35 – 59	<p>Зміст курсу не засвоєно. Студент виявляє неспроможність здійснювати різновиди аналізу хорових і вокально-інструментальних творів, відтворювати специфіку хорового звучання на фортепіано, продукувати хоровий твір одночасно зі співом будь-якої хорової партії, грати партитури з аркуша та у транспорті. Не володіє способами спрощення фактури хорових творів. Демонструє обмеженість і фрагментарність знань професійної термінології.</p>
1 – 34	<p>Студент не відвідував заняття, зовсім не опанував навчальний</p>

	матеріал.
--	-----------

Розподіл балів

Поточний контроль									Разом	Залік	Сума
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2						
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4			
Поточний контроль									59	25	100
4	4	6	8	8	8	8	8	5			
Контроль самостійної роботи									16		
1	1	2	2	2	2	2	2	2			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Читання партитур» є: тести, письмова анотація музичного твору, вербалізація змісту музичного зразка, музично-виконавський показ, залік.

6. Програма навчальної дисципліни

1. Розділ 1. Читання партитур для однорідних хорів.
2. Розділ 2. Читання партитур для мішаних хорів.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Читання партитур для однорідних хорів. Вивчення особливостей побудови та запису партитур для однорідних хорів а cappella, системи партитурних позначень; опанування алгоритмом здійснення музично-теоретичного, вокально-хорового та виконавського аналізу хорового зразка; усвідомлення особливостей вербалізації художньо-образного змісту та виконавського плану хорових зразків; освоєння принципів відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) одно-, дво-, три-, чотирирядкових партитур для однорідних хорів а cappella різного рівня складності; вивчення особливостей партитурного запису та правил поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста; ознайомлення з різновидами транспонування хорових партитур.

Тема 1.1. Різновиди аналізу хорової партитури (музикознавчий, вокально-хоровий, виконавський). Набуття здатності створення теоретичної концепції хорового твору у його узагальнюючому значенні як історико-художнього феномену та спроможності виявляти художньо-технічні особливості та складнощі звукового продукування хорового зразка; опанування вмінням здійснювати проекцію отриманих аналітичних даних на виконавську проблематику (визначення доцільних засобів музичної виражальності, прогнозування виконавських складнощів та відповідних виконавських відчуттів).

Тема 1.2. Особливості створення вербального повідомлення (його зміст і характеристика). Набуття вміння створювати вербальне повідомлення про хоровий твір та особливості його виконання, здатності емоційно та артистично продукувати хористам відомості щодо художньо-образного змісту та виконавського плану хорових зразків.

Тема 1.3. Відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) партитур для однорідних хорів а cappella різного рівня складності. Набуття здатності високомайстерного відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) партитур а cappella для жіночого, чоловічого та дитячого хору у одно-, дво-, три-, чотирирядковому викладі гомофонно-гармонічного, поліфонічного, змішанного складів; набуття вмінь відтворення специфіки хорового звучання на фортепіано, добору технічних прийомів втілення хорових творів на фортепіано та художньо-доцільних засобів виразності.

Тема 1.4. Прийоми поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста. Вивчення правил поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста; набуття вмінь спрощення вокально-хорового репертуару, опанування вмінь втілення засобами фортепіано звучання багатогармонічної фактури хору.

Тема 1.5. Різновиди транспонування хорових партитур. Засвоєння правил різних способів транспонування хорових партитур: інтервального способу, шляхом заміни ключів, тонального способу, комбінованого способу.

Розділ 2. Читання партитур для мішаних хорів. Вивчення особливостей побудови та запису партитур для мішаних хорів а cappella, системи партитурних позначень; освоєння принципів відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) дворядкових, трирядкових та чотирирядкових партитур для мішаних хорів а cappella різного рівня складності; вивчення особливостей партитурного запису та правил поєднання хорової партитури з інструментальним супроводом; набуття здатності читання з аркуша хорових партитур різного рівня складності.

Тема 2.1. Відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) партитур для мішаних хорів а cappella у дворядковому та трирядковому викладі. Набуття здатності високомайстерного відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) партитур для мішаних хорів а cappella у дворядковому та трирядковому викладі гомофонно-гармонічного, поліфонічного, змішанного складів; удосконалення вмінь відтворення специфіки хорового звучання на фортепіано; набуття здатності добору технічних прийомів втілення партитур для мішаних хорів а cappella у дворядковому та трирядковому викладі та художньо-доцільних засобів виразності.

Тема 2.2. Читання партитур (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) для мішаних хорів а cappella у чотирирядковому викладі. Набуття здатності високомайстерного відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) партитур для мішаних хорів а cappella у чотирирядковому викладі гомофонно-гармонічної, поліфонічної фактури; удосконалення вмінь відтворення специфіки хорового звучання на фортепіано, добору технічних прийомів втілення партитур для мішаних хорів а cappella у чотирирядковому викладі на фортепіано та художньо-доцільних засобів виразності.

Тема 2.3. Особливості читання хорових партитур у поєднанні з інструментальним супроводом. Вивчення правил поєднання хорових партитур з інструментальним супроводом; набуття вмінь спрощення фактури хорових творів та інструментального супроводу, вмінь втілення засобами фортепіано звучання багат шарової фактури хорового твору; опанування засобів ансамблево-виконавського узгодження (метроритмічна, агогічна, артикуляційна, динамічна узгодженість, інтонаційна єдність, динамічний баланс).

Тема 2.4. Читання з аркуша хорових партитур різного рівня складності. Формування здатності вправно орієнтуватися у незнайомому нотному тексті, вільно виконувати незнайомий хоровий твір без попередньої підготовки на фортепіано.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.		Самостійна робота	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.
РОЗДІЛ 1. Читання партитур для однорідних хорів											
Тема 1.1. Різновиди аналізу хорової партитури (музикознавчий, вокально-хоровий, виконавський)	12		4			8	10				10
Тема 1.2. Особливості створення вербального повідомлення (його зміст і характеристика)	8		2			6	8				8
Тема 1.3. Відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) партитур для однорідних хорів а cappella різного рівня складності	16		4			12	10				10
Тема 1.4. Прийоми поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста	14		4			10	12		2		10
Тема 1.5. Різновиди транспонування хорових партитур	18		6			12	22		2		20
РОЗДІЛ 2. Читання партитур для мішаних хорів											
Тема 2.1. Відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) партитур для мішаних хорів а cappella у дворядковому та трирядковому викладі	18		6			12	22		2		20
Тема 2.2. Читання партитур (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) для мішаних	26		8			18	22		2		20

хорів а саррелла у чотирирядковому викладі										
Тема 2.3. Особливості читання хорових партитур у поєднанні з інструментальним супроводом	14	4		10	22		2			20
Тема 2.4. Читання з аркуша хорових партитур різного рівня складності	20	8		12	20					20
Консультації				4		2			2	
Всього	150	46		4	100	150	10		2	138

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.1.1	Музикознавчий аналіз хорової партитури	2	
1.1.2	Вокально-хоровий і виконавський аналіз хорового зразка	2	
1.2	Вербалізація художньо-образного змісту хорових зразків	2	
1.3.1	Відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) одно- і дворядкових партитур для однорідних хорів а саррелла	2	
1.3.2	Читання три-, чотирирядкових партитур а саррелла для однорідних хорів (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) різного фактурного викладу	2	
1.4.1	Прийоми поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста	2	2
1.4.2	Правила спрощення вокально-хорового репертуару	2	
1.5.1	Транспонування хорових партитур інтервальним способом	2	2
1.5.2	Транспонування хорових партитур шляхом заміни ключів, тонального способу, комбінованого способу	2	
1.5.3	Транспонування хорових партитур тональним та комбінованим способом	2	
2.1.1	Читання партитур для мішаних хорів а саррелла у дворядковому викладі (одночасно зі співом будь-якої хорової партії)	2	2
2.1.2	Читання партитур для мішаних хорів а саррелла у трирядковому викладі (одночасно зі співом будь-якої хорової партії)	2	
2.1.3	Добір технічних прийомів втілення партитур для мішаних хорів а саррелла у дворядковому та трирядковому викладі	2	
2.2.1	Читання партитур (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) для мішаних хорів а саррелла у	2	2

	чотирирядковому викладі гомофонно-гармонічної фактури.		
2.2.2	Читання партитур (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) для мішаних хорів а cappella у чотирирядковому викладі поліфонічної фактури.	2	
2.2.3	Читання партитур (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) для мішаних хорів а cappella у чотирирядковому викладі змішаної фактури.	2	
2.2.4	Добір технічних прийомів втілення партитур для мішаних хорів а cappella у чотирирядковому викладі на фортепіано та художньо-доцільних засобів виразності	2	
2.3.1	Особливості поєднання хорових партитур з інструментальним супроводом	2	2
2.3.2	Опанування засобів ансамблево-виконавського узгодження	2	
2.4.1	Читання з аркуша хорових партитур для однорідних хорів	2	
2.4.2	Читання з аркуша хорових партитур для мішаних хорів а cappella у дворядковому та трирядковому викладі	2	
2.4.3	Читання з аркуша хорових партитур для мішаних хорів а cappella у чотирирядковому викладі	2	
2.4.4	Читання з аркуша хорових партитур для мішаних хорів а cappella у чотирирядковому викладі змішаної фактури	2	
Разом		46	10

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.1.1	Музикознавчий аналіз хорової партитури	4	4
1.1.2	Вокально-хоровий і виконавський аналіз хорового зразка	4	6
1.2	Вербально-аргументована характеристика хорового твору	6	8
1.3.1	Відтворення на фортепіано (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) одно- і дворядкових партитур для однорідних хорів а cappella	6	4
1.3.2	Читання три-, чотирирядкових партитур а cappella для однорідних хорів (одночасно зі співом будь-якої хорової партії) різного фактурного викладу	6	6
1.4	Прийоми поєднання хорової партитури для однорідних хорів з партією соліста	10	10
1.5	Особливості транспонування хорових партитур	12	20
2.1	Читання партитур для мішаних хорів а cappella у дворядковому та трирядковому викладі (одночасно зі співом будь-якої хорової партії)	12	20

2.2	Вивчення чотирирядкових партитур для мішаних хорів а caprella (одночасно зі співом будь-якої хорової партії)	18	20
2.3	Особливості поєднання хорових партитур з інструментальним супроводом	10	20
2.4	Правила читання з аркуша хорових партитур різного рівня складності	12	20
Разом		100	138

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Афонченко М. М. Читання хорових партитур: Методичні вказівки. Рівне, 1991. 27 с.
2. Бойко В. Читання хорових партитур : прогр. та навч.-метод. матеріали. Х.: ХДАК, 2010. 25 с.
3. Вечер Д. В. Виконавський аналіз музичного твору: теоретичний і практико-методичний аспекти (на прикладі діяльності піаніста-інтерпретатора): дис. ... кандидата мистецтвознавства: 17.00.03. К., 2007. 195 с.
4. Грицюк О. Ю. Читання хорових партитур : практикум. Київ, нац. ун-т. культури і мистецтв. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 40 с.
5. Демчишин М. С. Методика музичного аналізу вокально-хорових творів : навчальний посібник для студентів мистецьких вузів і вчителів освітньої галузі. К.: ІЗМН, 1996. 132 с.
6. Єременко О. В. Теоретико-методичні засади навчання магістрантів співу під власний акомпанемент // Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць. Вип. 2 (7). К., 2005. С. 35 – 39.
7. Заболотний І. П. Основи хорознавства: Навчальний посібник. Суми: ВВП «Мрія-1», 2006. 180 с.
8. Карпенко Є. В. Диригентсько-хорова підготовка вчителя музики. Суми-ВВП «Мрія-1», 2001. 109 с.
9. Коломієць А. Курс читання хорових партитур. Київ: Музична Україна, 1977. 169 с.
10. Коломоєць О. М. Хорознавство: навчальний посібник. К.: «Либідь», 2001. 168 с.

11. Круль П. Ф. Комплексное сочетание игры с пением как условие эффективной профессиональной подготовки студентов музыкально-педагогических факультетов педвузов : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Теория и история педагогики». Киев, 1991. 19 с.

12. Максименко С. Д. Технологія спілкування (комунікативна компетентність учителя: сутність і шляхи формування). К.: Главник, 2005. 112 с.

13. Методичні рекомендації з опрацювання концертмейстером різновидів партитур / уклад. І. В. Савлук. Мелітополь: МДПУ імені Б. Хмельницького, 2019. 44 с.

14. Назаренко М. П. Формування навичок читання з листа хорових партитур у майбутніх педагогів-музикантів в процесі підготовки до роботи з хоровим колективом (Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. Вип. 131 С. 144–148.

15. Петренко М. Б. Теоретичні та методичні аспекти формування навичок читання хорових творів з листа в майбутніх учителів музики // Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць. Вип. 1(6). К.: НПУ, 2004.

16. Петренко М. Б. Ансамблевий музичний твір як текст // Наука і сучасність: Збірник наукових праць Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Том 60. К.: Вид-во НПУ, 2007. С. 101 – 108.

17. Петренко М. Б. Аналіз як метод інтерпретації ансамблевих творів // Українська культура в контексті сучасних наукових досліджень та практичних реалій: Зб. Матеріалів Міжнарод. наук.-практ. конф., Київ, 2006 р. К: ДАКККіМ, 2007. Ч. 2. С. 199 – 203.

18. Петренко М. Б. Теоретико-методичні засади курсу «Читання хорових партитур» // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Збірник наукових праць. Випуск 39. К.: Вид. центр КНЛУ, 2009. 129 – 132.

19. Сіненко О. О. Читання партитур: практикум. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 84 с.

20. Слободніченко Д. О. Особливості процесу читання з листа хорових партитур // Вісник Книжкової палати. 2005. №4. С. 49-51.
21. Слободніченко Д. О. Методичні засади процесу формування навичок читання хорових партитур у студентів вищих мистецьких навчальних закладів // Вісник КНУКіМ: Зб. наук. праць – Вип.13 / Київський національний університет культури і мистецтв. К., 2005. – Серія „Педагогіка”. С. 148-154.
22. Слободніченко Д. О. Методичні рекомендації з курсу „Читання хорових партитур”. К., 2007. 41 с.
23. Слободніченко Д.О. Читання з листа нотного тексту як характерна ознака процесу вдосконалення професійної майстерності музикантів-хоровиків // Вісник КНУКіМ: Зб. наук. праць – Вип.11 / Київський національний університет культури і мистецтв. К., 2004. Серія „Педагогіка”. С. 120-127.
24. Смирнова Т. А. Вища диригентсько-хорова освіта в Україні: минуле та сучасність: [монографія]. Харків: Константа, 2002. 256 с.
25. Смирнова Т. А. Специфіка творчого самовираження студентів у процесі їх диригентсько-хорової освіти // Наукові записки: психолого-педагогічні науки. Ніжин: НДПУ імені М.Гоголя, 2004. № 2. С. 63-69.
26. Співає Волинський народний хор. Пісенні скарби краю / [упоряд.: О. Стадник]. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008. 480 с.
27. Співає Український народний хор імені Г. Верьовки / [упоряд.: А. Т. Авдієвський]. Київ: «Музична Україна», 2005. 275 с.
28. Співають діти на уроках музики початкових класів : Навчально-методичний посібник / [упоряд.: І. О. Зеленецька]. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2005. 172 с.
29. Читання партитур для вокальних ансамблів: навч.-реперт. збірник для студентів ВНЗ / уклад. Т.Б. Каблова, С.В. Румянцева. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. К.: Київ, 2019. 90 с.

Додаткові

1. Єременко О. В. Підготовка магістрів музичного мистецтва: теорія і методика навчання : [Монографія]. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. 434 с.
2. Карпенко Є. В. Місячна стежинка. Збірка пісенних творів для дітей. Суми : Сумське обласне відділення Національної музичної спілки, 2008. 24 с.
3. Падалка Г. М. Актуальні проблеми професійної підготовки вчителя музики // Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць. К.: НПУ, 2000. Вип.1. С. 9 – 21.
4. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). К.: Освіта України, 2008. 274 с.
5. Падалка Г. М. Художньо-педагогічна інтерпретація музики в структурі професійної підготовки музиканта-педагога // Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць. К.: НПУ, 2004. Вип. 5. С. 3 – 11.
6. Пісенник. 1 клас: Найповніше зібрання програмних творів / [упоряд.: Н. І. Вислоцька]. Тернопіль-Харків: Видавництво «Ранок», 2010. 96 с. (Серія „Музика”).
7. Пісенник. 3 клас: Найповніше зібрання програмних творів / [упоряд.: Н. І. Вислоцька]. – Тернопіль-Харків: Видавництво «Ранок», 2010. 128 с. (Серія „Музика”).
8. Петренко М. Б. Концертмейстерські інтерпретаційні вміння майбутніх учителів музики: теорія та методика формування : монографія. Суми : ФОП Цьома С. П., 2016. 202 с.
9. Побережна Г. І. Загальна теорія музики: Підручник. К.: Вища шк., 2004. 303 с.
10. Подоляночка, обробки українських народних пісень для дитячого та жіночого хору : навчально-репертуарний посібник / [упоряд.: І. О. Зеленецька]. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О. В., 2007. 172 с.
11. Приходько В. И. Музыкальная фактура и исполнитель. Х.: Фолио, 1997. 207 с.

12. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування. Вип. 1. Суми: Видавництво Сум ДПУ імені А. С. Макаренка, 2012. 250 с.

Інтернет джерела

1. Диригування та читання оркестрових партитур (НІМД). Навчально-методичні матеріали до виконання завдань самостійної роботи (для студентів на базі 11 класів). Розробник: Є.Г. Мосякін. Режим доступу: <https://guc.org.ua/navchal-no-metodychni-materialy-2/dystsypliny-profesiynoi-ta-praktychno/dyryhuvannia-ta-chytannia-orkestrovyykh-p/>
2. Обух Л. В. Методичні рекомендації для вивчення та організації самостійної роботи студентів з навчального курсу «Читка хорових партитур». За першим (бакалаврським) рівнем. Івано-Франківськ, 2017 р. Режим доступу: <https://kmvd.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/15/2019/10/>
3. Робоча програма навчальної дисципліни «Читання вокальних партитур». Розробник: Зінська Т. В. Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/6491/2>
4. Транспонування музики. Корисно знати. Режим доступу: <https://uk.perish.info/1836-music-transpose.html>
5. Молчанова Т. Читання з листа і транспонування як важливі компоненти фахової лабораторії піаніста-концертмейстера // Молодь і ринок №1 (108), 2014. Режим доступу: <https://studfile.net/preview/8134586/>
6. Як транспонувати музику. Режим доступу: <https://biketet.ru/poradi-ta-sekrety/490-jak-transponuvati-muziku.html>

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Навчальна дисципліна «Читання партитур» забезпечується використанням підручників та посібників, робочої програми з дисципліни; навчальної, наукової, науково-методичної літератури, фахових періодичних,

нотних видань у бібліотеці (у тому числі в електронному вигляді); фонотеки, мультимедійного обладнання, музичного інструментарію.